

**Biuro Informacji
i Dokumentacji
Kancelarii Senatu**

OE-41

Luty 2006

Piotr Szymański

**Uwagi do ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe
(druk senacki nr 58)**

Dział Informacji i Ekspertyz

Seria:
Opracowania i Ekspertyzy

Materiał przygotowany przez Dział Informacji i Ekspertyz Biura Informacji i Dokumentacji.
Biuro zamawia opinie, analizy i ekspertyzy dotyczące poszczególnych projektów ustaw
sporządzone przez specjalistów reprezentujących różne punkty widzenia.
Wyrażone w materiale opinie odzwierciedlają jedynie poglądy autorów

©Copyright by Kancelaria Senatu, Warszawa 2006

Biuro Informacji i Dokumentacji Kancelarii Senatu RP
Dyrektor – Andrzej Dziubecki - tel. 694-24-32, fax 694-24-28, e-mail: dziubeck@nw.senat.gov.pl
Wicedyrektor – Ewa Nawrocka tel. 694-25-20, e-mail: nawrocka@nw.senat.gov.pl
Dział Informacji i Ekspertyz tel. 694-20-59, fax 694-20-49

Warszawa 7.02.2006

Dr Piotr Szymański
Kierownik
Zakładu Interdyscyplinarnych
Zastosowań Fizyki
Instytutu Problemów Jądrowych
im. Andrzeja Sołtana
05-400 Otwock-Świerk

Uwagi do ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe (druk nr 58)

Uwagi ogólne:

Proponuję rozważenie modyfikacji systemu wydawania zezwoleń na wykonywanie działalności wymienionej w art. 4 i 5 oraz nadawania uprawnień wymienionych w art. 7 oraz kontrolnych (art. 63-71) obowiązującej obecnie Ustawy – prawo atomowe.

Dotychczas istniejący podział, w którym zezwolenie na użytkowanie, warunki bezpiecznego użytkowania, uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej dla urządzenia do naświetleń promieniami rentgena określane są przez Prezesa Agencji Atomistyki (jeżeli urządzenie wykorzystuje liniowy akcelerator elektronów do wyprodukowania promieni rentgena) lub przez odpowiedniego Inspektora Sanitarnego, gdy urządzenie zbudowano na bazie lampy rentgenowskiej.

O ile w przeszłości, gdy w lecznictwie nie używano na szeroką skalę akceleratorów cząstek elementarnych i izotopów promieniotwórczych, aparaty rentgenowskie były względnie proste, a normy bezpieczeństwa zdefiniowane mniej precyzyjnie niż obecnie, podział ten był uzasadniony.

Wraz z rosnącą komplikacją urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące używanych w medycynie, bardzo szybkim postępem technicznym w tej dziedzinie (np. aparaty diagnostyczne PET sprzężone z aparatami rentgenowskimi) zagadnienia związane z zapewnieniem bezpieczeństwa pacjenta, personelu i osób postronnych są również coraz bardziej skomplikowane.

Wydaje się, że skoncentrowanie zagadnień dotyczących bezpieczeństwa użytkowania urządzeń produkujących promieniowanie jonizujące, niezależnie od miejsca ich wykorzystania, w gestii jednego organu (np. Prezesa Agencji Atomistyki) powinno wpłynąć pozytywnie na efektywność działań, zarówno z punktu widzenia zastosowania najnowszych zdobyczy nauki jak i wykorzystania środków budżetowych. Należałoby wprowadzić stosowne modyfikacje, np. w klasyfikacji uprawnień inspektorów ochrony radiologicznych, w celu efektywnego dostosowania do nowych potrzeb.

Z uwagi na szerokie konsekwencje wprowadzenia tego rozwiązania nie wydaje się to możliwe na obecnym etapie procesu legislacyjnego.

Uwagi szczegółowe do ustawy, dotyczące innych, niż poruszone wyżej, zagadnień, przedkładam poniżej.

Uwagi szczegółowe:

Ad art. 1 pkt 2d

Usunięcie z art. 3 pkt 49a) słów: „punktowe, powierzchniowe lub liniowe”

Uzasadnienie:

wydaje się, że definicja z art. 49a) nie powinna być ograniczona do źródeł punktowych, powierzchniowych lub liniowych. Może powstać wątpliwość, czy źródło w którym materiał radioaktywny zajmuje znaczącą objętość może być uznany za punktowe, powierzchniowe lub liniowe (które to pojęcia nie są zdefiniowane w ustawie) co może prowadzić do dalszych wątpliwości, czy takie źródło podlega oznakowaniu w sposób określony w art. 49a).

Ad art.1 pkt 4

Usunięcie z art. 5b ust.1 słów: „naturalnych”

Dodanie w art. 5b ust. 1 po słowach „izotopów promieniotwórczych” przecinka i słów: „a w szczególności”

Uzasadnienie:

w przypadku postępu badań i stwierdzenia obecności w surowcach i materiałach stosowanych w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi i inwentarza żywego i/lub w odpadach stosowanych w budownictwie izotopów promieniotwórczych innych niż wymienione w Ustawie (potas K-40, rad Ra-226 i tor Th-232), do wprowadzenia wymagań dotyczących tych innych izotopów będzie konieczna zmiana Ustawy. Proponowana modyfikacja pozwoli na wprowadzenie tych wymagań w przepisach wydanych na podstawie art. 6, t.j w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Należy podkreślić, że kluczowe dla regulacji tego typu ustalenie wartości granicznych i tak powierzono Radzie Ministrów na podstawie art. 6 pkt 3.

Usunięcie w art. 5b ust.2 słów: „naturalnych”

Dodanie w art. 5b ust. 2 po słowach „ izotopów promieniotwórczych” przecinka i słów: „a w szczególności”

Uzasadnienie: jak w uzasadnieniu do zmian proponowanych do punktu 4)

Ad art. 1 pkt 5

Usunięcie z art. 6 pkt 3 słowa: „naturalnych” występującego dwukrotnie;

Dodanie w art. 6 pkt 3 po słowach „izotopów promieniotwórczych” występujących w pierwszym wierszu przecinka i słów: „a w szczególności”

Uzasadnienie: jest to konsekwencją proponowanych wyżej zmian do pkt 4)

Ad art.1 pkt 7b

Dodanie: w art. 22 ust. 2 punktu 1a)

„1a) w okresie od dnia zarejestrowania pracownika w centralnym rejestrze dawek do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym złożono wniosek – na podstawie informacji centralnego rejestru dawek;”

Uzasadnienie:

art. 22 ust. 2 w dotychczasowym brzmieniu określa źródła informacji o dawkach otrzymanych przez pracownika w różnych okresach (przed dniem jego zarejestrowania w centralnym rejestrze dawek oraz w roku kalendarzowym złożenia wniosku) pozostawiając nieokreślone źródła informacji o dawce otrzymanej w czasie pomiędzy tymi okresami.

Usunięcie: w art. 22 ust. 3

Uzasadnienie:

zobowiązania nałożone przez ustęp 3, jako rozwiązania szczegółowe (termin i warunki odpłatności przesyłania informacji Prezesowi Agencji przez podmioty wymienione ust.2 pkt 1 i 2) powinny znaleźć się raczej w przepisach wydanych na podstawie art.28 (co zostanie zawarte w przedstawionej niżej propozycji dodania art. 28 pkt 1e).

Ad art.1 pkt 9

Dodanie: w art. 28 pkt 1e

„e) Terminy i sposób odpłatności za przekazanie Prezesowi Agencji informacji o narażeniu pracownika wymienionych w art. 22 ust.2 pkt 1 i 2,”

Uzasadnienie: jak wyżej przy propozycji do punktu 7b) tj. usunięcia ustępu 3 z art. 22 ust 2.

Ad art.1 pkt 19

Dodanie: art. 62 ust. 5

„o udzielonej zgodzie na przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wywóz z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i tranzytu przez to terytorium materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, urządzeń zawierających takie źródła, odpadów promieniotwórczych oraz wypalonego paliwa jądrowego Prezes Agencji informuje niezwłocznie Komendanta Głównego Straży Granicznej, Szefa Służby Celnej, Komendanta Głównego Policji za pomocą faksu lub poczty elektronicznej”

Uzasadnienie:

zapobieżenie przemytowi ww. przy użyciu sfalszowanych zezwoleń

Dodatkowe propozycje uzupełnienia ustawy z dnia 26 stycznia 2006 o zmianie ustawy- Prawo atomowe

Usunięcie z art. 16 ust.1 słów: „Narażenie to nie dotyczy sytuacji, o której mowa w art. 20 ust. 1.”

Uzasadnienie:

art.16.1 stanowi: „W sytuacji narażenia na skutek przypadku ocenie podlegają dawki promieniowania jonizującego otrzymane przez narażoną osobę. Narażenie to nie dotyczy sytuacji, o której mowa w art. 20 ust. 1.”,

art. 16.2. stanowi „Oceny narażenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej, na terenie której nastąpiło narażenie, albo Prezes Agencji, jeżeli ustalenie takiej jednostki nie jest możliwe”.

art. 20 ust. 1 stanowi „Osoba uczestnicząca w usuwaniu skutków zdarzenia radiacyjnego oraz w działaniach interwencyjnych nie może otrzymać w czasie trwania tych działań dawki przekraczającej wartość rocznej dawki granicznej dla pracowników, z wyjątkiem sytuacji narażenia wyjątkowego, o którym mowa w ust. 2 i 3”.

Art. 16 i 20 w obecnym brzmieniu mogą prowadzić do powstania niejasności czy i kto dokonuje oceny dawki promieniowania osoby narażonej na skutek przypadku np. w trakcie zabezpieczenia miejsca wypadku samochodu przemycającego źródło radioaktywne, gdy w trakcie wypadku doszło do rozszczelnienia źródła czyli do zdarzenia radiacyjnego. Przyczyna istnienia ww. zapisów w ich obecnym brzmieniu nie wynika w sposób bezpośredni z treści ustawy.

Zmiana art. 33 ust. 2 pkt 4)

Z obecnie obowiązującej

„4) utrzymanie i rozwój programów bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej związanych z wykorzystaniem przez jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe wiązek promieniowania jonizującego na potrzeby medyczne do celów innych niż diagnostyka i radioterapia,”

Na

„4) utrzymanie i rozwój programów bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej związanych z wykorzystaniem przez jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe wiązek promieniowania jonizującego dla potrzeb innych niż diagnostyka i radioterapia medyczna,”

Uzasadnienie:

Zmiana ta pozwoli na objęcie dobrodziejstwem art. 33 ust. 2 również prac prowadzonych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych z wykorzystaniem wiązek promieniowania jonizującego dla innych potrzeb niż medyczne, np. do wykrywania przemytu materiałów strategicznych.

Wyrażone w materiale opinie odzwierciedlają jedynie poglądy autora.

**© Copyright by Kancelaria Senatu, Warszawa 2006
Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość opracowania nie może być bez zgody
wydawcy - Kancelarii Senatu – reprodukowana, użyta do innej publikacji oraz
przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych.**